



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI  
Delegatura w Katowicach

LKA-4100-02-04/2012/P/12/001

Katowice, dnia 11 kwietnia 2012 r.

Pan  
Michał Nieszporek  
Starosta Gliwicki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli<sup>1</sup>, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Starostwie Powiatowym w Gliwicach<sup>2</sup> w zakresie powiązań budżetu Powiatu Gliwickiego z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 3 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

**Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność Starostwa w zakresie spraw objętych kontrolą.**

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia i oceny cząstkowe.

1. Plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami<sup>3</sup> Zarząd Powiatu opracował w terminie zgodnym z art. 249 ust. 1 pkt 2 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*<sup>4</sup>. W 2011 r., z tytułu realizacji ww. zadań, Powiat wykonał dochody w łącznej kwocie 2 823 181 zł, co stanowiło 151,58% ogółu dochodów (1 862 544 zł) zaplanowanych na ten rok, z czego odprowadził na rachunek bieżący dysponenta części budżetowej<sup>5</sup> 2 124 336 zł, co stanowiło 151,87% planu (1 398 800 zł).

W rozdziale 70005 zaplanowano jednak tylko dochody z tytułu opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości (rozdz. 70005 § 0470) w kwocie 1 853 333 zł, z tego do odprowadzenia do Wojewody 1 390 000 zł. Nie zaplanowano natomiast dochodów wykonanych z innych

<sup>1</sup> Dz. U. z 2012 r., poz. 82, zwanej dalej „ustawą o NIK”.

<sup>2</sup> Zwanym dalej „Starostwem”.

<sup>3</sup> Dalej zwany *planem finansowym* lub *planem*. Plan uchwalono w dniu 11 stycznia 2011 r., tj. w 21. dniu od dnia przyjęcia uchwały budżetowej.

<sup>4</sup> Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm., dalej zwanej *ufp*.

<sup>5</sup> Wojewody Śląskiego, zwanego dalej *Wojewodą*.

tytułów, a w konsekwencji w sprawozdaniach Rb-27ZZ<sup>6</sup> w kolumnie „Plan” w rozdziale 70005 wypełniano tylko pozycję dotyczącą § 0470, w tym m.in. z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości Skarbu Państwa, pomimo że wg stanu na początek oraz koniec 2011 r. obowiązywało 5 umów dzierżawy i 1 umowa najmu tych nieruchomości, a dochody z ww. tytułu (dz. 700 rozdz. 70005 § 0750) uwzględniono w przekazanym Wojewodzie w kwietniu 2010 r. zestawieniu dochodów do ujęcia w projekcie budżetu państwa na 2011 r. (tzw. formularz BD) w kwocie 190 000 zł. W 2011 r. z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości Skarbu Państwa uzyskano dochody w wysokości 173 510 zł. Zgodnie z § 5 ust 1 załącznika nr 39 do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej*<sup>7</sup> sprawozdania jednostkowe Rb-27ZZ (na podstawie których sporządza się sprawozdania zbiorcze) sporządza się w szczególności: dział, rozdział, paragraf określający źródło powstania dochodów. Dotyczy to również kolumny nr 4 pt. „Plan”. Sporządzenie planu nie obejmującego ww. dochodów, NIK ocenia jako nierzetelne.

Niezaplanowanie wszystkich wykonanych w 2011 r. dochodów Starosta wyjaśniał sporządzaniem planu finansowego w oparciu o decyzję Wojewody, gdzie całość planowanych w poszczególnych rozdziałach dochodów ujmowana jest tylko w § 2350<sup>8</sup>, jak również brakiem uwag ze strony Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, a także incydentalnym charakterem części spośród ww. dochodów (rozdz. 70005 § 0690, 0760, 0770 i 0910) oraz ich uzależnieniem od takich czynników, jak m.in. liczba osób dokonujących spłaty zaległości, czy wynik prowadzonych postępowań.

2. Powiat prawidłowo, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6 *ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*<sup>9</sup> i art. 23 ust. 3 *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami*<sup>10</sup>, pobierał ze zrealizowanych dochodów z wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej część należną budżetowi Powiatu, a pozostałą ich część odprowadzał na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej (Wojewody Śląskiego)<sup>11</sup>, z wyjątkiem dochodów uzyskanych z tytułu nadzoru nad realizacją procesu budowlanego, sprawowanego przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego<sup>12</sup> (rozdz. 71015 § 0690 i § 0970) oraz dochodów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa w prawo własności (rozdz. 70005 § 0760).

Dochody zrealizowane przez PINB, w łącznej kwocie 2 485,85 zł<sup>13</sup>, ujęte w sporządzonych dla Powiatu za 2011 r. sprawozdaniach Rb-27ZZ jako dochody z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami, odprowadzono w całości na rachunek Wojewody, bez potrącenia na rzecz Powiatu 5% (tj. 124,29 zł), co było niezgodne z art. 5 ust. 1 pkt 6 *ustawy o dochodach jst*.

Z dochodów uzyskanych z tytułu opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności potrącono na rzecz Powiatu tylko 5%, zamiast 25%, co było niezgodne z art. 23 ust. 3 *ugn* w zw. z art. 4 ust. 14 *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności*<sup>14</sup>. W 2011 r. zrealizowano z tego tytułu dochód w kwocie 10 332,38 zł, z czego potrącono na rzecz Powiatu 516,62 zł (zamiast 2 583,09 zł) oraz odprowadzono do Wojewody 9 815,76 zł (zamiast 7 749,29 zł).

Wyjaśniając przyczyny powyższego, Starosta powołał się na opinie radcy prawnego Starostwa, a w drugim przypadku również na zasadę ostrożności.

3. Dochody należne budżetowi państwa odprowadzono do Wojewody w terminach, zgodnie z art. 255 ust. 1 i 2 *ufp*, z wyjątkiem następujących przypadków.
  - W rozdziale 71015 (§ 0690) trzy dochody, zrealizowane przez PINB w łącznej kwocie 102 zł, co stanowiło 4,10% dochodów zrealizowanych w tym rozdziale, Powiat odprowadził do Wojewody

<sup>6</sup> Kwartalne sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

<sup>7</sup> Dz. U. Nr 20, poz. 103, dalej zwanego *rozporządzeniem w sprawie sprawozdawczości budżetowej*.

<sup>8</sup> § 2350 - dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego.

<sup>9</sup> Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm., dalej zwanej *„ustawą o dochodach jst”*.

<sup>10</sup> Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm., dalej zwanej *„ugn”*.

<sup>11</sup> Zwany dalej „do Wojewody”.

<sup>12</sup> Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego Powiatu Gliwickiego, dalej zwany „PINB”.

<sup>13</sup> W tym: wpływy z tytułu zwrotu kosztów upomnień (§ 0690) - 119,60 zł oraz wpływy z tytułu zwrotu kosztów wykonania zastępczego z tytułu samowoli budowlanej (§ 0970) - 2 366,25 zł.

<sup>14</sup> Dz. U. z 2012 r., poz. 83, a uprzednio Dz. U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1459 ze zm.

28 (kwota 84,4 zł), 32 (kwota 8,8 zł) i 24 (kwota 8,8 zł) dni po terminie wynikającym z art. 255 ust. 1 pkt 1 ufp<sup>15</sup>. Przyczyną była zwłoka w przekazaniu przez PINB tych dochodów na rachunek Powiatu, co Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego tłumaczyła przeoczeniem.

- W rozdziale 85203 (§ 0830) dwa dochody, zrealizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach (PCPR) w łącznej kwocie 154,50 zł (0,80% dochodów zrealizowanych w tym rozdziale), z której 146,78 zł (95%) odprowadzono do Wojewody 40 dni (97,85 zł) i 3 dni (48,93 zł) po terminie wynikającym z art. 255 ust. 1 pkt 1 i 2 ufp<sup>16</sup>. Późne przekazanie pobranych dochodów na rachunek Powiatu Główny Księgowy PCPR tłumaczył pomyłką w księgowaniu oraz dużym natłokiem obowiązków. W Powiecie nie przyjęto stosownych regulacji wewnętrznych w sprawie trybu i terminów przekazywania dochodów budżetowych zrealizowanych przez podległe i nadzorowane jednostki (w tym m.in. PINB czy PCPR) na rachunek budżetu Powiatu, gwarantujących przekazywanie pobranych dochodów w terminach umożliwiających Zarządowi Powiatu dotrzymanie terminów wynikających z art. 255 ust. 1 i 2 ufp.

Wyjaśniając przyczyny braku uregulowań w tym zakresie, Starosta powołał się na brak, według niego, takiej potrzeby, brak ekonomicznego uzasadnienia oraz ograniczone środki finansowe Powiatu. Zgodnie z art. 255 ust. 1 ufp podmiotem odpowiedzialnym za terminowe odprowadzanie dochodów budżetu państwa jest Zarząd Powiatu.

- W rozdziale 85203 (§ 0830) 184 dochody zrealizowane przez Ośrodek Caritas M. B. Uzdrawienie Chorych w Knurowie<sup>17</sup>, jako zleceniobiorcę zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu ośrodka wsparcia środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w łącznej kwocie 12 066,65 zł (62,58% dochodów zrealizowanych w tym rozdziale), z której odprowadzono do Wojewody 95%, tj. 11 463,31 zł.

Zgodnie z umową z dnia 23 grudnia 2010 r. zawartą przez Powiat z Ośrodkiem o realizację ww. zadania publicznego, dochody z tytułu odpłatności za korzystanie z usług środowiskowego domu samopomocy Ośrodek przekazywał na wskazany w umowie rachunek bankowy zleceniodawcy<sup>18</sup> w terminach: dochody wg stanu środków na 10. dzień miesiąca przekazywano do dnia 13 tego miesiąca, a dochody wg stanu środków na 20. dzień miesiąca - do dnia 23 tego miesiąca, w terminach umożliwiających ich odprowadzenie przez Powiat do Wojewody odpowiednio do 15 oraz do 25 dnia miesiąca, zgodnie z art. 255 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ufp. W pięciu przypadkach Ośrodek przekazał dochody w 10. dniu, w dwóch przypadkach - w 8. dniu oraz w jednym przypadku - w 9. dniu miesiąca. Dochody te zaksięgowano na rachunku zleceniodawcy w następnym dniu roboczym (w sześciu przypadkach był to 11. dzień miesiąca, w jednym przypadku - 12. dzień oraz w jednym - 14. dzień miesiąca). Do Wojewody odprowadzono je jednak dopiero pomiędzy 22. a 25. dniem miesiąca.

W Starostwie za terminowe odprowadzanie dochodów na rzecz budżetu państwa oraz na rzecz budżetu Powiatu należało do zadań Wydziału Finansowego Starostwa. Pracownica Wydziału (podinspektor), do której obowiązków należało m.in. odprowadzanie ww. dochodów do Wojewody, powstałe opóźnienia tłumaczyła brakiem znajomości treści umowy zawartej przez Powiat z Ośrodkiem

<sup>15</sup> W tym: 1) dochód w kwocie 84,40 zł zrealizowany przez PINB w dniu 6 czerwca 2011 r., przekazany przez PINB na rachunek bieżący Powiatu w dniu 8 lipca 2011 r. i odprowadzony przez Powiat na rachunek bieżący Wojewody w dniu 13 lipca 2011 r.; 2) dochód w kwocie 8,80 zł zrealizowany przez PINB w dniu 6 lipca 2011 r., przekazany przez PINB na rachunek bieżący Powiatu w dniu 8 sierpnia 2011 r. i odprowadzony przez Powiat na rachunek Wojewody w dniu 16 sierpnia 2011 r.; 3) dochód w kwocie 8,80 zł zrealizowany przez PINB w dniu 7 grudnia 2011 r., przekazany przez PINB na rachunek bieżący Powiatu w dniu 4 stycznia 2012 r. i odprowadzony przez Powiat na rachunek Wojewody w dniu 9 stycznia 2012 r.

<sup>16</sup> W tym: 1) dochód w kwocie 103,00 zł zrealizowany przez PCPR w dniu 30 maja 2011 r., przekazany przez PCPR na rachunek Starostwa w dniu 18 lipca 2011 r. i odprowadzony przez Powiat na rachunek Wojewody w dniu 25 lipca 2011 r.; 2) dochód w kwocie 51,50 zł zrealizowany przez PCPR w dniu 13 grudnia 2011 r., przekazany przez PCPR na rachunek Starostwa w dniu 27 grudnia 2011 r. (tj. w pierwszym dniu roboczym po dniu 25 grudnia 2011 r.) i odprowadzony przez Powiat na rachunek Wojewody w dniu 30 grudnia 2011 r.

<sup>17</sup> Dalej zwany „Ośrodkiem”. Dochody te zrealizowano w miesiącach odpowiednio: styczeń, marzec, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, wrzesień i październik 2011 r.

<sup>18</sup> Odrębny rachunek bankowy w banku prowadzącym obsługę budżetu Powiatu utworzony do pobierania, gromadzenia i przekazywania dochodów Skarbu Państwa należnych budżetowi państwa oraz Powiatu.

oraz brakiem stosownych opisów w treści przelewów dokonywanych przez Ośrodek, w związku z czym wszystkie dochody, które wpłynęły na rachunek bankowy po 10. dniu miesiąca odprowadzała w terminie do dnia 25 tego miesiąca, „niezależnie od tego, czy były to dochody przekazane przez Caritas wg stanu na 10. dnia czy też 20. dnia danego miesiąca, razem z pozostałymi dochodami zrealizowanymi w okresie 11-20 miesiąca”.

NIK nie podziela stanowiska Starosty, że dochody przekazane przez Ośrodek, zgodnie z zawartą umową, według stanu na 10. dzień miesiąca do 13. dnia miesiąca należy uznać za środki według stanu na 20. dzień miesiąca, gdyż w dniu 10. środków tych nie było fizycznie na rachunku bankowym Powiatu (zleceńodawcy), w związku z czym dochody przekazane przez Ośrodek Starostwo odprowadziło do Wojewody w terminach zgodnych z przepisami.

NIK zwraca ponadto uwagę, że w zakresie pobierania i odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i zleconych ustawami nie planowano i nie przeprowadzono kontroli ani audytów wewnętrznych<sup>19</sup>. W 2011 r. audytor wewnętrzny Starostwa rozpoczął realizację dwóch zadań audytowych, jednak do dnia 1 lutego 2012 r., tj. dnia sporządzenia sprawozdania z wykonania planu audytu za 2011 r., żadnego z nich nie zakończono. Jednocześnie w 2011 r. w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Powiat Starostwo przeprowadziło 15 kontroli (w tym m.in. w PINB oraz w Ośrodku Caritas M.B. Uzdrawienie Chorych w Knurowie), lecz nie obejmowały one prawidłowości sporządzania sprawozdań Rb-27ZZ, ani terminowości przekazywania przez kontrolowane jednostki na rachunek Powiatu dochodów uzyskanych z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami i ich odprowadzania przez Powiat do Wojewody.

W świetle przedstawionych ustaleń kontroli NIK, kontrolę zarządczą i audyt wewnętrzny w ww. zakresie należy uznać za niewystarczające.

Sporządzone w Starostwie sprawozdania jednostkowe Rb-27ZZ za I i za IV kwartał 2011 r., objęte badaniem, odpowiadały ewidencji finansowo-księgowej. Jednocześnie stwierdzono, że w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27ZZ Starostwa (jednostki budżetowej) za 2011 r. wypełniano kolumnę „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” (kolumna nr 7), a w kolumnie „Dochody przekazane” (kolumna nr 8) wykazywano kwoty dochodów odprowadzonych przez Powiat na rachunek bieżący Wojewody, zamiast pełnej kwoty dochodów przekazanych przez Starostwo na rachunek bieżący Powiatu, co było niezgodne z przepisami § 6 ust. 1 pkt 4 i pkt 6 załącznika nr 39 do *rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości*, według których w sprawozdaniach jednostkowych w kolumnie „Dochody przekazane” wykazuje się dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego i nie wypełnia się kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”.

Pracownica Wydziału Finansowego (podinspektor), do której zakresu obowiązków należało m.in. sporządzanie sprawozdań w zakresie dochodów Skarbu Państwa, wyjaśniła, że nie była świadoma, że dochody potrącone należy wykazywać tylko w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ. Według wyjaśnień Starosty wynikało to z zastosowania przez Starostwo większej szczegółowości niż wymagał przepis.

Sprawozdania Rb-27ZZ jednostki bezpośrednio realizujące zadania przekazywały w terminach określonych w załączniku nr 44 do *rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości*. Terminowo przekazywano również zbiorcze sprawozdania Rb-27ZZ Powiatu, z wyjątkiem sprawozdania za I kwartał 2011 r., które wysłano do Wojewody 2 dni po terminie w dniu 12.04.2011 r. Starosta wyjaśnił, że powodem tego opóźnienia były utrudnienia związane z wprowadzaniem nowego programu finansowo-księgowego.

4. W wyniku badania działań windykacyjnych, podjętych przez Starostwo wobec 30 największych dłużników zalegających na koniec 2011 r. z zapłatą należności na łączną kwotę 1 201 734 zł (97,94% ogólnej kwoty zaległości), ustalono, że prowadzono je prawidłowo. Nie stwierdzono należności, które w 2011 r. uległy przedawnieniu.

---

<sup>19</sup> W zakresie audytu do realizacji w 2011 r. wybrano te obszary, w których na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka poziom ryzyka uznano za wysoki. Natomiast poziom ryzyka w obszarach: „zadania z zakresu administracji rządowej, wykonywane przez powiat” czy „dochody (planowanie i realizacja)”, zgodnie z planem audytu na 2011 r. oszacowano jako średni.

Jednocześnie NIK zwraca uwagę, że w obowiązujących w Starostwie regulacjach wewnętrznych nie określono terminów wykonywania poszczególnych czynności windykacyjnych, w tym terminów wysyłania wezwań do zapłaty oraz kierowania zaległości do radcy prawnego celem egzekucji<sup>20</sup>, co mogło skutkować opóźnieniami w ich podejmowaniu. Stwierdzono, że w dwóch przypadkach od wystosowania i dostarczenia wezwania do zapłaty do przekazania sprawy przez Wydział Finansowy do Radcy Prawnego Starostwa upłynęło 6 miesięcy, a w jednym przypadku ok. 1,5 roku (odnośnie zaległości za 2009 r.) i ok. 4 miesięcy (odnośnie zaległości za 2010 r.). Pracownica Wydziału Finansowego (podinspektor), do której zakresu czynności należało m.in. przekazywanie zaległości do radcy prawnego, wyjaśniła, że było to spowodowane natłokiem obowiązków, a w ostatnim przypadku także uzyskaniem od dłużników ustnego zapewnienia, że uregulują należność, z czego ostatecznie jednak się nie wywiązali.

Ponadto wobec jednego z objętych badaniem dłużników do dnia 22 marca 2012 r. nie złożono wniosków o wszczęcie egzekucji zaległości za lata 2005-2010, pomimo uzyskania czterech nakazów zapłaty (z lat 2005, 2006, 2008 i 2011), opatrzonych klauzulą wykonalności. Radca Prawny Starostwa wyjaśnił, że było to spowodowane dużą liczbą prowadzonych spraw Starostwa (17 nowych spraw sądowych w 2011 r.), jak również bezskutecznością egzekucji prowadzonej wcześniej wobec ww. dłużnika. W dniu 22 marca 2012 r., tj. ostatnim dniu czynności kontrolnych NIK, Radca Prawny Starostwa skierował do komornika sądowego wniosek o wszczęcie egzekucji ww. należności.

Wyjaśniając przyczyny, dla których w obowiązujących w Starostwie procedurach nie określono terminów podejmowania poszczególnych czynności windykacyjnych, Starosta podał, że wprowadzenie szczegółowych procedur wymagałoby „uruchomienia dodatkowych mechanizmów ich monitorowania i kontroli, analizy odstępstw”, co skutkowałoby „koniecznością obsługi tych zadań przez określonego pracownika” i jest niemożliwe „ze względu przede wszystkim na skromne finanse powiatu, w tym te, które są przekazywane na obsługę zadań administracji rządowej”.

5. Otrzymane w 2011 r. dotacje celowe w kwocie łącznej 1 413 678 zł na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami wykorzystano w 97,96% (1 384 778 zł). Niewykorzystane środki dotacji w kwocie 28 900 zł zwrócono do budżetu państwa do 31 stycznia 2012 r., w terminach wymaganych art. 168 ust. 1 ufp. Prawidłowo wykorzystano dotacje celowe z budżetu państwa, otrzymane na realizację dwóch objętych badaniem zadań: „prowadzenie, modernizacja i informatyzacja powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym ewidencji gruntów i budynków, gleboznawczej klasyfikacji gruntów i geodezyjnej sieci uzbrojenia terenu” (otrzymano środki w kwocie 111 113 zł, z czego wykorzystano 111 109,72 zł) oraz „przygotowanie i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej” (otrzymano środki w kwocie 32 000 zł, z czego wykorzystano 31 997,32 zł).
6. W wyniku badania dwóch projektów<sup>21</sup>, realizowanych przez Powiat w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL)<sup>22</sup> i dofinansowanych środkami dotacji celowej z budżetu państwa, stwierdzono, że ich realizacja przebiegała prawidłowo, zgodnie z umową o dofinansowanie oraz zatwierdzonymi harmonogramami (po zmianach), a wszystkie złożone w 2011 r. wnioski o płatność pozytywnie zweryfikowała Instytucja Pośrednicząca<sup>23</sup>. W jednym przypadku<sup>24</sup> stwierdzono jednak, że wskutek błędnego

<sup>20</sup> W odniesieniu do należności dochodzonych na drodze postępowania cywilnego, w tym m.in. należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste oraz najem lub dzierżawę nieruchomości Skarbu Państwa.

<sup>21</sup> Projekty: „Stawiam na rozwój - podniesienie atrakcyjności szkolnictwa wyższego w powiecie gliwickim” oraz „Edukacja dla rozwoju”. Na ich realizację w 2011 r. wydatkowano łącznie 988,6 tys. zł, tj. 27,88 % ogółu wydatków poniesionych w 2011 r. na realizację projektów w ramach PO KL i RPO WSL.

<sup>22</sup> Spośród 11 projektów realizowanych przez Powiat w 2011 r., współfinansowanych ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (5 projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i 6 projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego), z czego 5 projektów zostało dofinansowanych dotacjami celowymi z budżetu państwa. Łączna kwota wydatków poniesionych w 2011 r. na ww. 11 projektów wyniosła 3 545,6 tys. zł.

<sup>23</sup> Jedynie wniosek o płatność za okres 01.10.2011-31.12.2011, złożony w styczniu 2012 r. (wraz z uzupełnieniem z marca 2012 r.), do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK nie został jeszcze zweryfikowany przez Instytucję Pośredniczącą.

<sup>24</sup> Dotyczącym projektu „Stawiam na rozwój - podniesienie atrakcyjności szkolnictwa zawodowego w powiecie gliwickim” (realizowanego w ramach PO KL).

przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia<sup>25</sup> nie zrealizowano zaplanowanego na 2010 r. zakupu stosownej liczby licencji na programy komputerowe (zamiast licencji na kilkanaście stanowisk zakupiono licencje jednostanowiskowe). Potrzebną liczbę licencji zakupiono dopiero po przeprowadzeniu kolejnego przetargu<sup>26</sup> w dniu 16 czerwca 2011 r. Opis przedmiotu ww. zamówienia przygotowała koordynator projektu (zatrudniona w Starostwie na podstawie umowy zlecenia).

W wyniku badania 20 wydatków poniesionych w 2011 r. w ramach projektu „Stawiam na rozwój - podniesienie atrakcyjności szkolnictwa wyższego” w łącznej kwocie 120,60 tys. zł, co stanowiło 28,32% ogółu wydatków poniesionych w ramach ww. projektu w 2011 r., stwierdzono, że badane wydatki spełniały warunki kwalifikowalności oraz były zgodne z umową o dofinansowanie projektu i należycie udokumentowane. Wszystkie ujęto w księgach rachunkowych na wyodrębnionych kontach analitycznych.

7. W wyniku badania 5 zamówień publicznych<sup>27</sup> (na realizację których wydatkowano w 2011 r. łącznie 147 642,58 zł, w tym ze środków dotacji celowej z budżetu państwa 18 419,34 zł), spośród 6 zamówień finansowanych lub dofinansowanych w 2011 r. dotacjami celowymi z budżetu państwa<sup>28</sup>, stwierdzono, że postępowania o ich udzielenie prowadzono zgodnie z *ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych*<sup>29</sup> oraz wewnętrznymi uregulowaniami Starostwa, a ich realizacja przebiegała prawidłowo.
8. NIK ocenia pozytywnie wprowadzenie i stosowanie w Starostwie regulacji wewnętrznych dotyczących opłat abonamentowych za posiadane przez Starostwo odbiorniki RTV oraz zasad używania prywatnych radioodbiorników przez pracowników w Starostwie. Spośród użytkowanych w Starostwie odbiorników RTV (6 radiofonicznych i 1 telewizor) za wszystkie zapłacono abonament w łącznej kwocie 482,05 zł, zgodnie z § 3 *rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczenie z góry za okres dłuższy niż 1 miesiąc w 2011 r.*<sup>30</sup>
9. Obowiązujące w Starostwie pisemne procedury, wprowadzone i aktualizowane kolejnymi zarządzeniami Starosty, zapewniały właściwe funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej (z wyjątkiem obszarów, w których w wyniku kontroli NIK stwierdzono nieprawidłowości). Od dnia 31 sierpnia 2011 r. funkcjonowało w Starostwie stanowisko ds. kontroli zarządczej.

Ustalono jednak, że dopiero z dniem 29 grudnia 2011 r. uchylono zakładowy plan kont (*zarządzenie Starosty nr 91/2009 z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie Zakładowego Planu Kont oraz dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości w Starostwie*) oparty na uchylonym z dnia 31 lipca 2010 r. *rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych*<sup>31</sup> oraz wprowadzono nowy zakładowy plan kont (*zarządzenie nr 83/2011 Starosty z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie wprowadzenia Polityki rachunkowości oraz Zakładowego Planu Kont w Starostwie*<sup>32</sup>), dostosowany do unormowań *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*<sup>33</sup>. Tymczasem stosownie do § 27 ust. 1 i 2 ww.

<sup>25</sup> Postępowanie nr WIZ.345-01-69.2010.

<sup>26</sup> Postępowanie nr WIZ.272.0377.2011 (przetarg nieograniczony) pt. „Dostawa sprzętu komputerowego, sprzętu multimedialnego oraz oprogramowania (projekty realizowane w ramach Priorytetu IX PO KL)”.

<sup>27</sup> Postępowania w trybie przetargu nieograniczonego nr: WIZ.272.0377.2011, WIZ.272.0258.2011 i WIZ.272.0597.2011 oraz postępowania w trybie zapytania o cenę nr: WIZ.272.0349.2011 i WIZ.272.1088.2011.

<sup>28</sup> O łącznej wartości brutto 228 945,09 zł. W 2011 r. na realizację ww. 6 zamówień wydatkowano łącznie 228 430,99 zł, w tym 28 567,93 zł ze środków dotacji celowej z budżetu państwa.

<sup>29</sup> Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zm.

<sup>30</sup> Dz. U. Nr 86, poz. 558.

<sup>31</sup> Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm., dalej zwane „*rozporządzeniem z dnia 28 lipca 2006 r.*”.

<sup>32</sup> Zgodnie z § 7 zarządzenia Starosty nr 83/2011 z dnia 29 grudnia 2011 r. zarządzeniu temu nadano moc obowiązującą od dnia 1 stycznia 2011 r. Jednocześnie z tym samym dniem (29 grudnia 2011 r.) uchylono poprzednie zarządzenie Starosty nr 91/2009 z dnia 30 grudnia 2009 r.

<sup>33</sup> Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm., dalej zwane „*rozporządzeniem z dnia 5 lipca 2010 r.*”.

rozporządzenia z dnia 5 lipca 2010 r. kierownicy jednostek zobowiązani byli dostosować prowadzenie rachunkowości do zasad określonych w tym rozporządzeniu w terminie do dnia 1 stycznia 2011 r.<sup>34</sup>, a w zakresie dotyczącym wykonania budżetu środków europejskich - do dnia 31 października 2010 r.

Według wyjaśnień Starosty oraz Naczelnika Wydziału Finansowego, zasady spisane w zarządzeniu Starosty nr 83/2011 z dnia 29 grudnia 2011 r. stosowano od dnia 1 stycznia na podstawie „*tzw. procedur ustnych*” opartych o rozporządzenie z dnia 5 lipca 2010 r., lecz ich pisemne uregulowanie oraz uchylenie poprzedniej regulacji nastąpiło dopiero z dniem 29 grudnia 2011 r., w związku m.in. ze spiętrzeniem prac związanym z wprowadzeniem nowego programu finansowo-księgowego. Prowadzenie rachunkowości w oparciu o „*tzw. procedury ustne*” było niezgodne z unormowaniami art. 10 ust. 2 w zw. z ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości<sup>35</sup> stanowiącymi, że kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, w tym dotyczące m.in. sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych (wraz z zakładowym planem kont).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) ***Rzetelne planowanie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami, z uwzględnieniem poszczególnych źródeł (tytułów) ich powstania.***
- 2) ***Prawidłowy podział dochodów, na część należną Powiatowi oraz część podlegającą odprowadzeniu do budżetu państwa, w rozdziale 71015 i rozdziale 70005 § 0760, uzyskiwanych z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami.***
- 3) ***Terminowe odprowadzanie dochodów budżetu państwa uzyskiwanych z realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami.***
- 4) ***Prawidłowe sporządzanie sprawozdań Rb-27ZZ oraz terminowe ich przekazywanie do dysponenta głównego przekazującego dotacje.***

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

<sup>34</sup> Dotychczasowe przepisy mogły być stosowane do ewidencji zdarzeń w roku obrotowym 2010, z wyjątkiem zdarzeń dotyczących wykonania budżetu środków europejskich.

<sup>35</sup> Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.